

Úspěch ve stáji

AKTUÁLNĚ

HLAVNÍ TÉMA Mléčná výživa telat

Intenzita napájení – aktuální doporučení

Na statku Hülsenberg bylo v praktických podmínkách testováno, které napájecí režimy nabízí nejlepší kompromis mezi růstem zvířat a efektivitou nákladů.

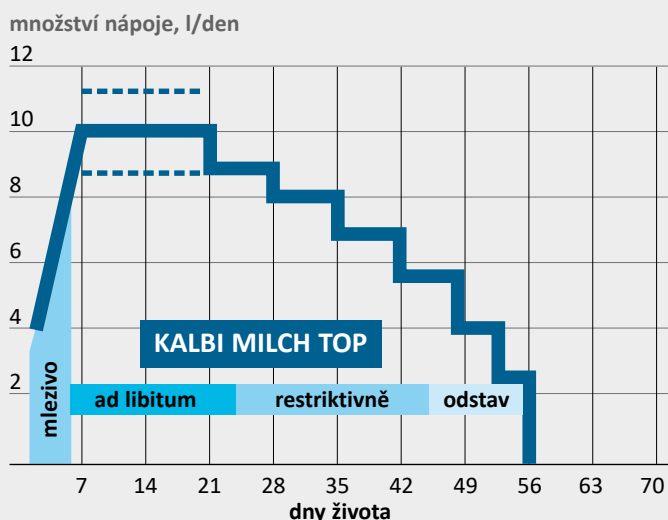
Napájecí plány jsou velmi individuální záležitostí jednotlivých podniků. Délka a intenzita napájení závisí na velikosti podniku, technologii, podmínkách ustájení, situaci s pracovními silami a preferencích vedoucího farmy nebo manažera stáda.

Nicméně v posledních letech se projevuje trend delší fáze mléčné výživy s vyššími dávkami nápoje. Výhodou tohoto způsobu jsou vyšší denní přírůstky a vitálnější telata. Jsou s tím však spojeny vyšší náklady na pracovní sílu a řízení a v neposlední řadě také vyšší náklady na krmiva.

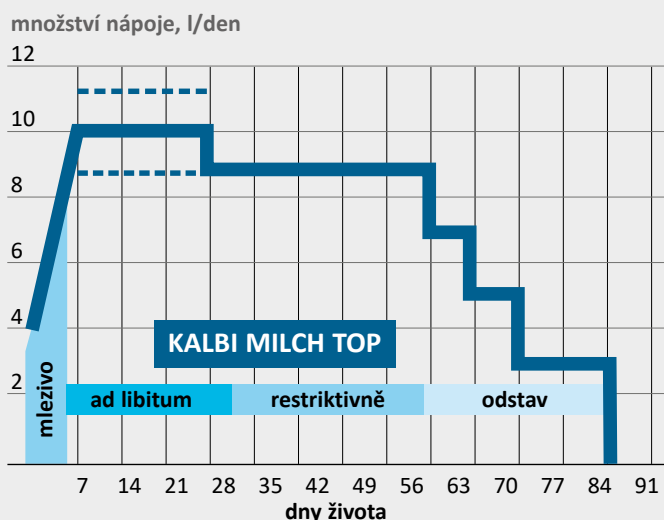
Kvalita a množství nápoje rozhoduje o užitkovosti

Růst se z velké části zakládá na přísunu energie a bílkovin. Pro využití vysokého, geneticky daného, růstového potenciálu telat v prvních týdnech života je rozhodující kvalita

Graf 1: Napájecí plán kontrolní skupiny

Graf 2: Napájecí plán testované skupiny s intenzivnější výživou

Intenzita napájení – aktuální doporučení

a množství mléčného nápoje. Četné studie v posledních letech prokázaly, že množství živin zkrmované nad rámec vypočtené potřeby, například při krmení ad libitum v prvních týdnech života, přináší vyšší denní přírůstky, stabilnější imunitní systém a lepší užitkovost v první laktaci. Tento efekt se nazývá metabolické programování. Ale i po prvních dvou až třech týdnech života přináší vysoké množství nápoje – 8 litrů plnotučného mléka, popř. více než 1 kg mléčné krmné směsi na zvíře a den, lepší růst a vyšší odolnost vůči infekcím. Při zkrmování vysokého množství mléčného nápoje je nezbytná vysoká kvalita mléčné krmné směsi. Stravitelnost živin, zejména nosičů bílkovin, je zásadní, jinak může dojít k poruchám trávení. Celkové zastoupení mléčných složek, tj. součet podílů sušeného odstředěného mléka a sušené syrovátky, by mělo být nejméně 70 %.

Delší fáze mléčné výživy?

Podle mnohých studií zvyšuje prodloužení doby napájení až na 12 týdnů přírůstky a zároveň prokazatelně snižuje propad růstu při odstavu. K tomu dochází, když telata při odstavu z mléčného nápoje nepřijímají dostatek příkrmu – pevných rostlinných krmiv, která pokryjí jejich denní potřebu živin. Čím starší jsou telata při odstavu, tím vyšší je přirozeně příjem příkrmu. Na rozdíl od zvýšení denního množství nápoje, které je sice nákladnější, ale lze ho kdykoli snadno změnit, prodloužení doby napájení není často tak snadno proveditelné.

Pokud například prodloužíte mléčnou výživu o 4 týdny z 8 na 12 týdnů, budete potřebovat o 50 % stájových míst s přístupem k mléčnému nápoji více. To znamená více práce nebo dokonce stavební úpravy a náklady. Proto je třeba pečlivě zvážit výhody a nevýhody, přičemž v centru pozornosti musí zůstat potřeby telete.

Ve studii nebyl zaznamenán žádný propad při odstavu

V rámci projektu byly na statku Hülsenberg porovnány dva způsoby napájení, aby bylo možné přesněji posoudit účinky různých dlouhých period mléčné výživy v praktických podmínkách. Kontrolní skupina měla standardní napájecí plán používaný na statku Hülsenberg. Tento napájecí plán představuje mléčnou fázi výživy po dobu 8 týdnů, přičemž první 3 týdny se krmí ad libitum. Pak telata dostávají 9 litrů/den a následně do 6. týdne života 7 litrů Kalbi Milch Top s koncentrací 140 g na litr nápoje. V 7. a 8. týdnu se telata odstavují (graf 1).

Testovaná skupina měla mnohem delší mléčnou fázi výživy. Fáze ad libitum byla prodloužena na 4 týdny. Následovalo napájení 9 litry/den až do 8. týdne života, což odpovídá 1,26 kg mléčné krmné směsi Kalbi Milch Top. Pak probíhalo čtyřtýdenní odstavování (graf 2). V kontrolní skupině bylo zkrmeno na jedno tele 52–57 kg mléčné krmné směsi Kalbi Milch Top. V testované skupině s intenzivnější výživou to bylo 81–88 kg Kalbi Milch

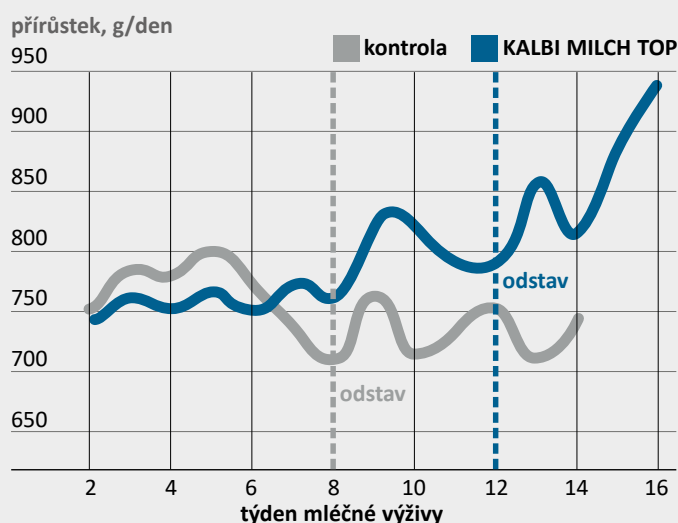
Top, což je téměř o 50 % více. Podle očekávání vedl výrazně vyšší přísun množství mléka v testované skupině k výrazně vyšším denním přírůstkům. Během 8 popř. 12týdenní mléčné fáze výživy byly přírůstky obou skupin srovnatelné na úrovni cca. 800 g. Čím intenzivněji byla telata během mléčné výživy krmena, tím lepší byl jejich růst po odstavu (graf 3). Po dvanáctitýdenní mléčné výživě dokonce propad růstu po odstavu zcela chyběl.

Zkušenosti ze statku Hülsenberg

Navzdory jednoznačně pozitivním výsledkům 12týdenní mléčné výživy se Götz Resenhoeft, jednatel společnosti Gut Hülsenberg, rozhodl testovaný napájecí plán nepřijmout, ale zvolit kompromis, který je pro podnik snadno proveditelný (graf 4). „Z pohledu kapacity stáje by bylo možné dobu napájení na 12 týdnů prodloužit. Chybí ovšem napájecí automat, což by znamenalo při 12týdenním napájení výrazně vyšší pracovní zatížení a samozřejmě vyšší náklady na mléčnou krmnou směs. Rozhodli jsme se pro kompromisní řešení, trvání mléčné výživy v délce 10 týdnů. Z testovaného projektu zachováme první 4 týdny ad libitum, protože z dlouhodobého hlediska si od toho slibujeme jalovice s ještě vyšším nasazením užitkovosti,“ říká Götz Resenhoeft.

Autorka: Dr. Martina Gorniak, obchodní ředitelka
H. Wilhelm Schaumann GmbH

Graf 3: Denní přírůstky po odstavu z mléčného nápoje

Graf 4: Aktuální napájecí plán na statku Hülsenberg

